

В магазина

Утре е събота. Откога я чакам! Отдавна имам уговорка с приятелката ми Емилия да ходим заедно на пазар. Няма да купуваме хранителни стоки или неща от този род. До гастронома, за хляб и на кооперативния пазар ще отида сама още сутринта. Майка ми ще ми даде точен списък и ще трябва да напазарувам точно това и нищо друго. Ще се опитам да изляза много рано, защото тогава по магазините все още няма да има опашки и така ще си спестя време и нерви.

В противен случай няма да успея в десет часа да съм пред ЦУМ, където имам среща с Емилия. И едва тогава ще започне истинското пазаруване! Аз искам да си купя екип за ски, а тя ще си търси рокля за абитуриентския бал. Ще ходим по центъра, ще оглеждаме витрините и ще можем да избираме съвсем свободно. Никакви списъци, никакви скучни стоки като мляко, сирене, масло, хляб, или зеленчуци!

С Емилия дълго време обсъждахме къде ще отидем. Ще обиколим всички по-големи магазини в центъра, ще се отбием и в любимите ни малки butikци, а накрая ще се почерним в някоя сладкарница. Най-приятно за нас обаче ще бъде, че няма да бързаме!

Е: - Лили, няма ли да се върнем в оня магазин на ъгъла? Все пак, струва ми се, че там ските и обувките са най-евтини.

Л: - Ти умори ли се вече? Често не ни се случва да пазаруваме сами. На мене ми е толкова приятно, че въобще не чувствам умора. Ако наистина си уморена, дай да видим няма ли някаква подходяща рокля за тебе в магазина отсреща. След това ще отидем да купим ските.

Е: - А не може ли първо да седнем някъде и да изпием по едно кафе? Дали през това време няма да затворят магазините?

Л: - Не, няма да ги затворят, днес работят до късно. Въпросът е дали после ще имаш сили да свършим и двете неща.

Е: - Съгласна съм, хайде да видим какво има в магазина отсреща, пък после ще седнем някъде. Харесва ли ти онай розова рокля? Ще я пробвам.

Л: - Няма да ми се сърдиш, но този цвят не ти отива. Ще изглеждаш смешно, розовият цвят не е много подходящ за този случай. А и такава широка пола вече не е модерна. Трябва ти нещо елегантно. Ей онази черна рокля например, хем е класическа, хем е семпла. Всички момич-

- чета ще ти завидват! Няма да сгрешис, ако си слобжиш и някакво бижу.
- Е: - Такá ли мислиш? Добре, ще пробвам и нѣя. Няма ли обаче да ме съста-
рѣва?
- Л: - Няма, тя е тóчно за твоята фигура! Ако искаш, ще ти изберѣм още и
някакво хубаво сакó. Например, каквó ще кажеш за това тóка?
- Е: - Копринено ли е? Наистина е много хубаво. И цветът му е много подхо-
дѣщ. Да, сегá съм доволна. Ще трѣбва обаче да си опрѣвя и косата.
- Л: - А, на всѣка цена! А имаш ли обувки или ще се наложи и тях да тѣрсим?
- Е: - Нѣ, ще си обуя един хубави черни лачени обувки с тóкчета. Страхувам
се обаче, че мáйка ми като разбере, колко много пари сме похарчили,
вѣче никога няма да ме пусне самá по магазините.
- Л: - Не сѣ безпокой, сегá може и да се сѣрди, но после, като види колко
ти отива новият тоалет, ще се радва. Тóй е тóлкова елегантен!

утре <i>adv.</i> zíttra	едвá <i>adv.</i> teprve
откога <i>adv.</i> odkdy	истински <i>adj.</i> opravdový, skutečný
отдávна <i>adv.</i> odedávna, dávno	пазаруване <i>n.</i> nakupování
уговорка <i>f.</i> dohoda, úmluva	екип <i>m.</i> vybavení
пазар <i>m.</i> trh, tržiště, nákup	ски <i>pl.</i> lyže
стóка <i>f.</i> zboží	рòкля <i>f.</i> šaty (dámské)
хранителен <i>adj.</i> potravinový	абитуриентски <i>adj.</i> abiturientský,
хранителни стóки <i>pl.</i> potraviny	maturitní
род <i>m.</i> druh, rod	бал <i>m.</i> ples, bál
гастронóм <i>m.</i> gastronom, konzum	оглѣждам -аш <i>ned.</i> prohlížet
кооперативен <i>adj.</i> družstevní	витрина <i>f.</i> výloha
тóчен <i>adj.</i> přesný	съвсѣм <i>adv.</i> zcela, úplně
списѣк <i>m.</i> seznam	свобóдно <i>adv.</i> volně, svobodně
напазарувам -аш <i>ned.</i> nakoupit	скýчен <i>adj.</i> nudný
задáча <i>f.</i> úkol	мляко <i>n.</i> mléko
тóчно <i>adv.</i> přesně	зеленчýк <i>m.</i> zelenina
защóто <i>cop.</i> protože, neboť	обсѣждам -аш <i>ned.</i> projednat
магазин <i>m.</i> obchod	обиколѣя -иш <i>dok.</i> obejít
всѣ още <i>adv.</i> stále ještě	отбѣя се -еш <i>dok.</i> zajít
опáшка <i>f.</i> fronta; ocas	бутик <i>m.</i> boutique
противен <i>adj.</i> орачнý, protivný	любим <i>adj.</i> oblíbený
ЦУМ (Центрáлен Универсáлен Магазин)	почѣрпя се -иш <i>dok.</i> pohostit
Ústřední obchodní dům	сладкарница <i>f.</i> cukrárna

ъгъл <i>m.</i> roh; , úhel	сѣмпъл <i>adj.</i> jendoduchý, prostý
ѣвтин <i>adj.</i> levný	полá <i>f.</i> sukně
уморѣн <i>adj.</i> unavený	хем - хем <i>cop.</i> jak - tak
случвам се -аш <i>dok.</i> přihodit se	бижу <i>n.</i> šperk
въобщѣ <i>adv.</i> vůbec	грѣшка <i>f.</i> chyba
чувствам -аш <i>ned.</i> cítit, pocítovat	фигура <i>f.</i> postava
умбра <i>f.</i> únava	завиждам -аш <i>ned.</i> závidět
наистина <i>adv.</i> opravdu, skutečně	сѣстарявам -аш <i>ned.</i> dělat starší
отсрѣща <i>adv.</i> naproti	сакò <i>n.</i> sako
подходящ <i>adj.</i> vhodný	копринен <i>adj.</i> hedvábný
затворя -иш <i>dok.</i> zavřít	довòлен <i>adj.</i> spokojený
работя -иш <i>dok.</i> pracovat, fungovat	опрáва -иш <i>dok.</i> upravit, opravit
късно <i>adv.</i> pozdě	косà <i>f.</i> vlasy
сила <i>f.</i> síla	лáчен <i>adj.</i> lakový
пòсле <i>adv.</i> potom	тòкче <i>n.</i> malý podpatek
сѣгласен сѣм souhlasím	похàрча -иш <i>dok.</i> utratit
рòзов <i>adj.</i> růžový	пýсна -еш <i>dok.</i> pustit
прòбвам -аш <i>ned.</i> zkoušet	безпокоя се -иш <i>ned.</i> obávat se,
сърдя се -иш <i>ned.</i> zlobit se	сърдя се -иш <i>ned.</i> zlobit se
цвят <i>m.</i> barva	радвам се -аш <i>ned.</i> mít radost,
отива на някого <i>neosob.</i> slušet	тѣшит се
изглѣждам -аш <i>ned.</i> vypadat	тоалèt <i>m.</i> toaleta, úbor
смѣшно <i>adv.</i> směšně	

DALŠÍ SLOVÍČKA K LEKCI

ресторáнт <i>m.</i> restaurace	пред <i>prep.</i> před (místo)
покажа -еш <i>dok.</i> ukázat	заѣт <i>adj.</i> obsazený
пулòвер <i>m.</i> svetr	резервация <i>f.</i> rezervace
слѣдващ <i>adj.</i> příští	откриване <i>n.</i> zahájení
хотѣл <i>m.</i> hotel	предí <i>prep.</i> před (čas)
покривка <i>f.</i> ubrus	освободя -иш <i>dok.</i> uvolnit
подаря -иш <i>dok.</i> věnovat	напýсна -еш <i>dok.</i> opustit
спирка <i>f.</i> zastávka	акò <i>cop.</i> pokud
намѣря -иш <i>dok.</i> najít	зашòто <i>cop.</i> protože
след <i>prep.</i> po	самолèt <i>m.</i> letadlo
химикалка <i>f.</i> propisovačka	палтò <i>n.</i> kabát

UKAZOVACÍ A TÁZACÍ ZÁJMENA

Ukazovací zájmena určující substantiva tvoří v bulharštině pouze dvojčlenný systém: този, त्या (pro blízké předměty), онзи, оня (pro vzdálené předměty). Ve funkci českého zájmena *ten* se v bulharštině užívá členu určitého. Přehled bulharských ukazovacích zájmen:

ukazuje na:	sg.			pl.	překlad
	mask.	fem.	neutr.		
blízké předměty	този	тази	това (туй)	тези	tento, tenhle
	тя	тя		тия	
vzdálené předměty	онзи	онзи	онова (онуй)	онзи	tamtén, onen
	оня	оня		оня	
vlastnost	такъв	такава	такова	такива	takový
	онакъв	онакава	онакова	онакива	onaký
množství	толкова				tak, tolik

Poznámky:

1. Tato zájmena se neskloňují, pády se u nich vyjadřují stejně jako u jiných jmen.
2. Ukazovací zájmeno je signálem určenosti jmenné skupiny, proto po něm ve jmenné skupině již nemůže stát člen.

PŘIVLASTŇOVACÍ ZÁJMENA

Systém přivlastňovacích zájmen v bulharštině se neliší od českého. Pomocí zájmen se přivlastňuje všem osobám v obou číslech, zájmena pro 3. os. sg. vyjadřují i rod substantiva, jemuž se daný předmět připisuje. Přivlastňovací zájmena se shodují v rodě a čísle se substantivem, k němuž se vztahují, neskloňují se. Kromě posesivity vyjádřené pomocí předložky на a substantiva (*книгата на Иван*) a dativních enklitických tvarů osobních zájmen (*книгата му*) je to tedy třetí způsob vyjadřování posesivity v bulharštině.

Ve jmenné skupině se přivlastňovací zájmena kladou na první místo a platí pro ně stejná pravidla pro tvoření tvaru se členem a jeho užití,

jako pro adjektiva, srov. str. 59 (např. мой - моя, твоя - твоята, негово - неговото, наши - нашите apod.). Systém přivlastňovacích zájmen:

osoba	rod	sg.			pl.	пře- klad
		mask.	fem.	neutr.		
sg.	1.	мой	моя	мое	мѡи	мѡј
	2.	твѡй	твѡя	твѡе	твѡи	твѡј
	3. m.	негов	негова	негово	негови	jeho
	f.	нейн	нейна	нейно	нейци	její
	n.	негов	негова	негово	негови	jeho
pl.	1.	наш	наша	наше	наши	наш
	2.	ваш	ваша	ваше	ваши	ваш
	3.	тѡхен	тѡхна	тѡхно	тѡхни	jejich
	zvratné	свѡй	свѡя	свѡе	свѡи	svůj

Poznámky:

1. Přivlastňovací zájmena mají svůj přízvuk, mohou tedy být i nositeli větného důrazu.
2. Čtvrtou (málo užívanou) možností vyjádření posesivity v bulharštině jsou přivlastňovací adjektiva na -ов a -ин : Ивѡнов, брѡтов, бѡшин, мѡйчин, сѡстрин aj.

CVIČENÍ

1. Opakujte po učiteli. Všimněte si českých překladů ukazovacích a přivlastňovacích zájmen.

тѡзи хѡбав дѡн	tenhle krásný den
онѡя вѡсела пѡсен	tamta veselá písnička
такѡва възмѡжности	takové možnosti
тѡлкова слѡжни услѡвия	tak složité podmínky
мѡята нѡва колѡ	(to) mé nové auto
нашите скромни пѡноси	naše skromné příspěvky
тѡхен добѡр пѡител	jejich dobrý přítel.
тѡзи или ѡнзи	ten či onen
тѡй-онѡй	všelicos, ledacos

2. Reagujte na následující věty podle uvedeného vzoru a využijte přitom slov v závorkách.

Vzor: A: Мария иска една книга. (дайте, тѐзи)

B: Дайте ѝ тѐзи книга.

1. Тѐзи ресторант е затворен. (идѐте, ѓнзи)
2. Тѐзи цветѝ не ми харѐсват. (дайте, ѓнзи)
3. Искам някаква чѐрна чѐнта. (покажете, тѐя)
4. Имате ли голѐми бѐли покрѝвки? (покажете, такѝв)
5. Елена иска някакъв модерен пулѐвер. (подари, такѝв)
6. Иван тѐрси чѐшко-бѐлгарски рѐчник. (занеси, тѐзи)
7. Колѐгата ми няма химикалка. (дай, тѐя)
8. Дирѐкторът моли за другите документи. (предѐйте, ѓнзи)
9. Моля, покажете ми други учебници. (вѝжете, тѐя)
10. Тѐй тѐрси някакъв рѐчник. (предложѐте, тѐзи)
11. Вие обичате плѐчи с народна мѝзика. (потѐрѐте, такѝв)
12. Тѐзи книга не мѐ интересува. (искам да разгледам, ѓнзи)

3. Nahradte členy v určených jmenných skupinách ukazovacími zájmeny.

Věty přeložte.

Vzor: Колѐжката е от Прага. - Тѐзи колѐжка е от Прага.

1. Книгите трѝбва да се приберѐт.
2. Чѐрната шапка тѐя ли е?
3. Дрѐхите са скѝпи.
4. Новото списѐние ингересно ли е?
5. Бѝлото вино е бѐлгарско.
6. Учѝлицето е много близко
7. Конкѝрсът вече свѝршва.
8. Заповедтѐ не е подписана от дирѐктора.
9. Проблѐмът се усложнява.
10. Не пѝпай дискѐтите!
11. Информѐцията не ѝ вѝрна.
12. Да не счѝпиш чѐшите и чинѝите!
13. Спѝрката е срещу университетѐта.
14. Покѐната е за ѓсем часѐ.

4. Odpovězte záporně na následující otázky s využitím zájmen v závorkách podle uvedeného vzoru.

Vzor: A: Тѐзи книги твои ли са? (нѐгов)

B: Нѐ, тѐзи книги не са мои, тѐ са нѐгови.

1. Искаш ли тѐзи чѐша? (ѓнзи)
2. Тѐзи идѐя на Иван ли е? (мѝй)
3. Харѐсваш ли такива филми? (друг)
4. Да ви даѐм нашите рѐчници? (имам, свѝй)
5. Тѐя тѐбе ли е? (тѐхен)
6. Да ви избѐра ли от онѝя цветѝ? (тѐя)
7. Вие харѐсвате ли тѐя певѐц? (друг)
8. Тѐзи чѐнта вѝша ли е? (нѐин)
9. Искате ли сѝщо такива химикалки? (друг)
10. Тѐзи ли е вѝшият апартамент (ѓнзи)
11. Вие в такѝв квартал ли живѐете? (не тѐлкова хѝбав)
12. Тѐя палтѐ вѝше ли е? (нѐин)

5. Vyjádřete posesivitu v následujících výrazech jednak pomocí přivlastňovacích zájmen a jednak pomocí krátkých dativních tvarů osobních zájmen.

Vzor: кнїгите на Иван - неговите кнїги, кнїгите му

1. въпр̀сците на учениците	6. новите улици на града
2. вестник на колежката ми	7. приятелката на сестра ми
3. подаръкът на брат ми	8. стихотворението на Ботев
4. гостът на директора	9. бъдещите закони на страната
5. семейството на Мария	10. любимите цветя на жените.

6. Odpovіdejte na otázky podle vzoru s využitím slov v závorkách.

Vzor: A: Да ти дам ли тези кнїги? (онзи)

B: Не ми давай тези кнїги, а ми дай онези.

1. Да влѐзем ли в този магазин? (онзи) 2. Да ти направя ли списък на чешките кнїги? (български) 3. Да ти помогна ли с онези задачи? (този) 4. Да ти купя ли чўшки? (домати) 5. Да ти донеса ли също такава торта? (друга) 6. Да ти сипя ли от това кафе? (онзи) 7. Да ти обясня ли тези неща? (други) 8. Да ти покажа ли неговите дрехи? (неин) 9. Да ти извадя ли черните обўвки? (розов) 10. Да те закарам ли на онзи пазар? (наш)

7. Nahradte vyznačené výrazy příslušnými přivlastňovacími zájmeny.

1. Тази стая е на Лили и на Емилия. 2. Това са кнїгите на професор Иванов. 3. Тази чанта е на Иван. 4. Това е вестник на баща ми. 5. Тази кола е на родителите му. 6. Родителите на Петър са на работа. 7. Студентското обществено на мене и моите колеги е доста скъпо. 8. Рожденият ден на Радка е днеска. 9. Училището на детето им е наблизо. 10. Специалността на Петър и Георги е математика.

8. Přeložte do češtiny.

1. Коя ркля ти харесва повече, тази на Мая или тази на Петьа? 2. Ако ви интересуват тези или онези въпр̀си, обърнете се към директора. 3. Ще трябва да решавам толкова трудни и толкова различни проблеми, че не знам как ще свърши тая седмица. 4. Къде ще сложих подаръците? Тези от майка ти ще наредя в оня шкаф, а тези от моите родители на този рафт. 5. Коя бира е по-хубава, нашата или вашата?

BUDOUCÍ ČAS

Na rozdíl od češtiny se v bulharštině tvoří budoucí čas od **všech sloves** (t.j. od dokonavých i od nedokonavých) jednotně pomocí neměnné částice **ще** a příslušného tvaru významového slovesa v přítomném čase:

	sg.	pl.	
1.	ще пиша	ще пишем	буду psát
2.	ще пишеш	ще пишете	
3.	ще пише	ще пишат	

	sg.	pl.	
1.	ще напиша	ще напишем	напишу
2.	ще напишеш	ще напишете	
3.	ще напише	ще напишат	

Na rozdíl od češtiny tedy **prézentní tvary dokonavých sloves nevyjadřují čas budoucí**. O jejich použití viz poznámku 1.

Záporné tvary budoucího času se tvoří dvojím způsobem:

няма да + prézens významového slovesa	(obvyklý způsob)
не ще + prézens významového slovesa	(méně častý způsob).

Příklady: Няма да четè дълго. Nebude číst dlouho.
 Няма да се срещнете. Nesetkáte se.
 Закъснението му не ще да с случайно. To, že se opozdil asi nebude náhoda.
 Влакът не ще дойде на време. Vlak nepřijede včas.

Tvoření otázky:

kladná	ще + prézens významového slovesa + ли
záporná	няма ли да + prézens významového slovesa.

Příklady: Ще четеш ли дълго? Budeš číst dlouho?
 Няма ли да се срещнете? Nesetkáte se?

Sloveso сѣм мѧ два zpѣsoby tvoření futura:

	sg.	pl.
1.	щѣ бѣда	щѣ бѣдем
2.	щѣ бѣдеш	щѣ бѣдете
3.	щѣ бѣде	щѣ бѣдат

	sg.	pl.
1.	щѣ сѣм	щѣ смѣ
2.	щѣ сѣи	щѣ стѣ
3.	щѣ ѣ	щѣ сѧ

V zѧpornѣm tvaru se nejѧastѣji užívѧ tvaru нѣма да бѣда.

Poznѧmky:

1. Tvary pŕítomného času dokonavých sloves nemohou vyjadřovat aktuální prѣzens, užívѧ se jich pŕedevším v да-konstrukcích a ve vedlejších vѣtách, kde označují potenciálnost nebo následnost děje, napŕ.::

мѧга да се обѧдя	мѣжу zavolat
искѧме да дѣдете	chceme, abyste pŕijeli
Запиши си (за) да не забравши.	Запиш si to, at' nezapomeneš.
Ако закѣснѣш, нѣма да те чѧкаме.	Jestli pŕijdeš pozdѣ, nebudeme na tebe ѧekat.
Щѧм свѣршат, щѣ ни кѧжат.	Jakmile skončí, řeknou nám.

2. Částice щѣ je v kladném tvaru futura nepřízvučná, může být od tvaru významového slovesa oddělena jinými příklonkami, napŕ.: Аз щѣ му се извинѣ. (Omluvím se mu.). Může však stát i na začátku vѣty: Щѣ му се извинѣ.

CVIČENÍ

9. Pŕeveďte do budoucího času.

1. Нѣе чѧкаме гѧстите си в кѣщи.
2. Тѣй пише дипломната си рѧбота при профѣсор Иванѧв.
3. Секретѧрката подгѧтвѧ материалите за нашата срѣща.
4. Утре имѧме съвещѧние.
5. Конгрѣсът се провѣжда в Пŕага.
6. Писмѧто е на чѣшки езѣк.
7. Превѣждам един роман от бѣлгарски.
8. Инженѣр Петрѧв днѣс не четѣ лекцията си.
9. Ти нѣмаш много врѣме.
10. Не тѣ слушам внимѧтелно.
11. Не мѧга да ви помѧгна.
12. Организѧторите не чѧкат на гѧрата, а посрѣщат гѧстите в хотѣла.
13. Каквѧ желѧте?
14. Рѧбѧтя в едно издѧтелство.

10. Reagujte na následující věty otázkou (kladnou i zápornou) podle uvedeného vzoru s využitím slov v závorkách.

Vzor: A: Довечера ще ходя на кино. (ти)

B: Ти ще ходиш ли? Ти няма ли да ходиш?

1. Утре ще отидем на гости при Иван. (ти) 2. Днес ще се върна рано. (тя)
3. Иван ще слеза на следващата спирка. (вие) 4. Аз ще попитам на рецепцията. (той) 5. Те ще потърсят информация за новата книга. (Мария) 6. Ние ще приемем поканата. (те) 7. Ти ще живеш в хотела. (ние) 8. Петър ще намери време за това. (Иван) 9. Ние ще гледаме този филм. (вие) 10. Аз ще изпратя отговор. (ти)

11. Reagujte na následující věty replikami s použitím slovesa сѐм в budoucím čase.

Vzor: Елена следва медицина. - Тя ще бъде лекарка.

1. Потърсете ме довечера. След осем часа ... в къщи. 2. Участниците от България пристигат утре. Сутринта ... на гарата. 3. Ние тръгваме веднага. След десет минути ... у вас. 4. Откриването на конгреса започва в осем часа. Ти ... там? 5. Те ще ми купят билет. Срещата ни ... точно преди филма. 6. Те ще ходят на Витоша. Борис ... с тях. 7. Ще ти се обадя утре. Ти ... на работа? 8. Те няма да ни чакат. ... там преди нас. 9. Имаме среща пред хотела. Той също ... там. 10. Не закъснявайте довечера! Добре, ... там навреме.

12. Přečtěte a přeložte následující dialog.

- Добър ден! Имате ли свободни легла, моля?
- Има няколко, но не са в самостоятелни стаи.
- А не очаквате ли някакви да се освободят?
- Днес няма да се освободят, но утре една група ще напусне хотела. За кой ден ви трябва стаята?
- От понеделник. Може ли да ви помоля за една самостоятелна стая с две легла? Много ще съм ви благодарна.
- За колко време искате стаята?
- За една седмица, ако е възможно.
- Да, може, но ще ви помоля в неделя да освободите по-рано стаята, защото в неделя по обяд очакваме група туристи от Франция, която вече има резервация.

- Разбѣра се, нѣе заминаваме в неделя рано сутринта за Прага. Имаме вече билет за самолет. Нѣе с проблем за нас.
- Ще запиша вашето име, моля. В понеделник заповѣдайте.
- Много ви благодаря. Довиждане!

b) Připravte si podobný dialog.

13. Reagujte na věty kladně i záporně podle vzoru.

Vzor: Обадѣ се скоро! - Скоро ще се обадя. Скоро няма да се обадя.

1. Върнете се на време!
2. Запишете си тѣя данни още сега.
3. Лѣли да купи хлѣб още сутринта!
4. Тѣй да спазѣ уговорката на всяка цена!
5. Покажи ми списъка!
6. Проверѣ за книгите още утрѣ!
7. Затвори вратата.
8. Да прѣбваме тѣзи рѣкли!
9. Тѣ да отидат там заедно!
10. Недѣй да се безпокоиш!
11. Да не ти се сърдят!
12. Отворете си рѣчниците!
13. Да не ни завиждат!
14. Недѣй да харчиш много пари!

14. Odpovídejte na otázky větami v přítomném nebo budoucím čase podle vidu slovesa.

Vzor: Ще ни чакат ли там? - Тѣ вече ни чакат.

Ще ни почакаат ли там? - Да, ще ни почакаат.

1. Ще ни разберат ли?
2. Ще се разбѣраме ли?
3. Ще се върнат ли на време?
4. Ще се връщат ли тѣка?
5. Петър ли ще плаща?
6. Ще ги помѣлим ли за това.
7. Няма ли да мѣслиш по тѣя въпрос?
8. Няма ли тѣй да помисли нѣщо лѣшо?
9. Ще оценят ли нашата помощ?
10. Ще ти бѣде ли приятно да дѣйдем с тѣбе?
11. Няма ли да се случѣ нѣщо?
12. Това няма ли да се случва често?
13. Ще желаете ли билети?
14. Ще се приберете ли вкѣщи?
15. Няма ли да побързаеме?
16. Ще бѣрза ли?

15. Převeďte věty do záporného tvaru. Pozor na slovosled!

1. Аз съм студентка.
2. Ти бѣлгарин ли си?
3. Вѣж тѣзи книги!
4. Ще вали дѣжд.
5. Често се срѣщаме в университета.
6. Искат да си хдѣят вече.
7. Елате с нас!
8. Ще се бавиш ли дълго?
9. Това е много скѣпо.
10. Обадѣ ѣ се!
11. Трѣбва да чакаме.
12. Ти чуваш ли?
13. Покажи ми белѣжника си!
14. Кажвам ти да внимаваш.
15. Мѣга да опѣтам да го убедя.
16. Ще започнат със закъснение.
17. Повѣрвай им!
18. Ще ни донесат ли нѣщо от Сѣфия?